

хиляди члена (а по други данни нейните членове били 1500 души). Ръководството на “Истигбал” се поема отново от познатите ромски лидери: председател - Юсуф Мехмедов, секретар - Шакир Пашов и член - Юсеин Билялов. Външно, официално, новата ромска организация идва да работи за културно-просветното издигане на циганите в столицата и страната. Вътрешно, по същество обаче тя поема и задачата да издига общественено-политическата съзнателност и култура на ромите, да ги въвлеча в активен общественено-политически живот.

Може би за да се прикрие политическата определеност на “Истигбал”, друга част от известните тогава ромски лидери създават, пак в 1929 г., още една организация - **дружество “Взаимопомощ”**. В това дружество, също като в “Истигбал”, членуват хора, които са членували и преди в комитетите, създавани веднага след Първата световна война, и в съхранилите си “лонджии”. Председател на “Взаимопомощ” е Рашид Мехмедов.

Тоест, в една и съща година (1929) в столицата се създават две големи за времето си цигански организации - “Истигбал” и “Взаимопомощ”. Те обаче не били единствените. В разбирателство с тях работели и редица професионални дружества на ковачи, калайджии, търговци и други, членовете на които членуват и в “Истигбал”. По това време своя дейност развиват и редица младежки културно-просветни организации с прогресивна насоченост, като **“Наангле”** (“Напредък”) и **спортно дружество “Египет”**.

Както свидетелстват някои от най-възрастните дейци в столицата, през 1930 г. инициативни роми обединяват двете големи организации в една, като запазват названието на първата и най-голямата - “Истигбал”. В нейното ръководство отново личат познати имена: председател - Шакир Пашов, подпредседатели - Раджеб Юсеинов и Рашид Мехмедов, секретари - Ахмед Сотиров и Рамчо Шакиров, и членове - Ю. Билялов, Емин Еминов, Райчо Кочев и други.

Интересното е, че както преди, така и сега, организацията “Истигбал”, макар и създадена от софийски цигани и работеща на софийска територия, установява връзка с редица роми в страната, с което ги импулсира и те да създават свои